NHF INNLANDET

Innlandsposten

Nummer 1/2015 • 12. årgang
Medlemsblad for Norges Handikapforbund Innlandet

Toril ble imponert over Lippestad

Side 6

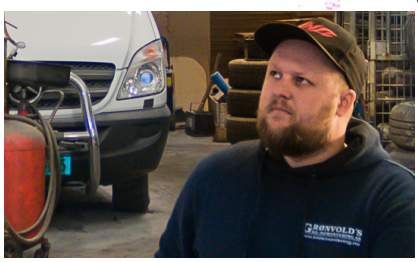

Tom lever av å skrote gamle biler

Side 8-9

REGIONLEDERENS ORD

Det må være morsomt å være kreativ, positiv og være kjent for å være en sprudlende samfunns-aktør med masse ideer.

Av Toril Heggen Munk, regionleder

Jeg prøver å være positiv. Jeg var positiv når 26-års regelen for å få tekniske hjelpemidler til fritiden ble opphevet. Helt til jeg så at det var en sannhet med visse modifikasjoner. Hva er trening, hva er konkurranser, hva er behandling? Gråsoner og vurderinger står i kø. Jeg forsøker å være sprudlende når jeg får telefon fra foreldre som får avslag på bil fra NAV og begrunnelsen er at de heller kan få dubletter av hjelpemidler – både i barnehage og hjemme. Jeg prøver å være munter og kreativ og har lyst til å spørre NAV om de også da skal ha spesialtilpassede hjelpemidler til dette barnet også på Thons kjøpesenter på Charlottenberg? Eller er det slik at NAV virkelig tror at disse foreldrene og dette barnet kun trenger hjelpemidlene til forflytning hjemme og i barnehagen? Jeg forsøker å holde motet oppe hos en fantastisk kollega som har uføretrygd som hovedinntekt, og som nå har 1000 blanke kroner MINDRE utbetalt i måneden. Å bo alene og miste 1.000 kroner av en ellers lav uføretrygd, det merkes, og jeg tenker at jeg her må finne på noe kreativt for å få stortingspolitikere med gode lønninger og enda bedre pensjoner til å forstå hvilke konsekvenser tap av inntekt får for en som har lite i forveien. Jeg prøver å være positiv, men det sniker seg en liten sint djevel inn i hjernen min som sier at de som stemte for dette er kyniske. I krigen mot misbruket av uføretrygd, så er man villige til å gå over lik. Og jeg synes det er positivt at NAV har en arbeidslinje – at de har fått mange virkemidler som skal gjøre det lettere for folk å komme ut av uføretrygd og inn i jobb eller en kombinasjon. Jeg blir glad da. Jeg kjenner en som har slitt hele livet – og som nå de siste årene sakte, men sikkert har fått hodet over vannet og er klar til å forsøke seg i jobb – med hjelp av en god avtale med NAV. Sånt gjør meg glad. Nå om dagen forsøker jeg å være positiv, for vedkommende har byttet saksbehandler – og han er ikke enig i det vedtaket hun som var saksbehandler hadde gjort og har strøket det med umiddelbar virkning.

Dere har sikkert hørt om kommunereformen. I forbindelse med den er det nedsatt et ekspertutvalg (rådmenn og ordførere) som nå ser det er mye å spare på å overføre tekniske hjelpemidler til kommunene. Jeg klarer ikke å være kreativ eller tenke positivt eller være sprudlende når jeg tenker på hvilke konsekvenser dette får for hver og en av oss som har god nytte av disse hjelpemidlene i hverdagen. Jeg har problemer med å se at det er i tråd med NAVs store drøm «Vi gir mennesker muligheter»!

Hvis jeg så prøver å se hva som har skjedd det siste året:

* Støtte til bil gruppe en skal bare gis til de som er i en utdannelse eller i jobb.

* Flere enn de man fryktet har fått mindre utbetalt i stønader etter omlegging av uføretrygd.

* Ekspertutvalget har kommet med forslag om at tekniske hjelpemidler skal over på kommunen, og at de da fjernes som en rettighet i folketrygden.

Jeg ser på «Den spanske flue», og på andre morsomme filmer på DVD, jeg har det godt, jeg har en jobb jeg liker, jeg bor godt, jeg har folk rundt meg som jeg er glad i og som er glad i meg, men jeg er bekymret. Jeg er bekymret fordi det på departementsnivå og i det politiske liv er blitt stadig vanligere å se på mennesker med bistandsbehov som fordyrende og forstyrrende elementer i en ellers så velsmurt velferdsstat. De har sluttet å se enkeltindivider. Jeg er skikkelig desillusjonert. Jeg liker det ikke.

Men – det er bare å brette opp ermene og akseptere at jeg er den sinte damen i avisen igjen.

KJERSTIS TANKER

Det er som kjent kommune- og fylkestingsvalg i 2015. Som en del av dette skal det velges nye kommunale råd for likestilling av personer med nedsatt funksjonsevne.

Av Kjersti Bjørnstad Fremstad,

I den sammenheng har Samarbeidsforumet av funksjonshemmedes organisasjoner (SAFO), bestående av Norges Handikapforbund (NHF), Foreningen Norges Døvblinde (FNDB) og Norsk Forbund for Utviklingshemmede (NFU) sendt ut et brev til alle kommuner i Innlandet hvor vi minner kommunene om organisasjonenes forslagsrett for oppnevningen av nye rådsmedlemmer.

SAFO Innlandet registrerer at rådene for likestilling av personer med funksjonsnedsettelser i kommunene fungerer svært ulikt med hensyn til arbeidsmengde, opplæring og ressurser. Resultatet er ofte at medvirkningen blir mangelfull og at rådenes funksjon som rådgivende organ for kommunene ikke oppnås etter intensjonen.

Vi har tro på at kommunale råd for likestilling av personer med funksjonsnedsettelser er et nyttig organ for kommunene. Dette forutsetter imidlertid at rådene får tilstrekkelig med ressurser og samtidig blir regnet som en naturlig del av kommunens saksforberedelser. Organisasjonene i SAFO ønsker å bidra på best mulig måte slik at rådene skal fungere, og ber om at kommunene legger til rette en god involvering.

Funksjonshemmedes organisasjoner har en lovfestet rett til å medvirke på dette stadiet i arbeidet med oppnevning av nytt råd. Det er derfor viktig at kommunene starter arbeidet i god tid (våren 2015) slik at nye råd kan oppnevnes kort tid etter valget i 2015. Det bør oppnevnes representanter fra ulike organisasjoner i rådet. Kommunene bør derfor sørge for å be om kandidater med ulike organisasjonstilknytning ved innhenting av navn på kandidatene.

I gjennomsnitt er 1 prosent av medlemmene i kommunale råd under 25 år. Nærmere halvparten av medlemmene er over 60 år (NIBR 2013) Dette kan være uheldig når rådene også skal behandle spørsmål knyttet til barn og ungdom. Det viktig at rådene gjenspeiler befolkningens alderssammensetning. Det gjør rådene mer representative, og det har betydning for hvilke saker rådene arbeider med. SAFO oppfordrer kommuner til å oppnevne flere unge medlemmer til rådene høsten 2015.

Engasjert? Vi søker deg

Vi søker deg som er engasjert i interessepolitiske saker!

Likestilling, BPA, universell utforming, økonomiske levekår, tekniske hjelpemidler, rehabilitering. Dette er interessepolitiske områder som vi er opptatte av i NHF. Er du opptatt av noe av det samme? Har du lyst til å arbeide med det du er opptatt av, i din egen kommune?

I så fall synes vi at du skal ta kontakt med oss! Tlf 61 10 83 10, eller epost: nhf.innlandet@nhf.no.

Side 12-13: Møt Inger Marie Hansen

INGVILDS HJØRNE

I jobben min som organisasjonskonsulent møter jeg mange flotte tillitsvalgte i organisasjonen vår.

Av Ingvild B. Hvidsten, organisasjonskonsulent

Mange møter jeg igjen og igjen, og ikke misforstå; vi setter umåtelig stor pris på alle som engasjerer seg for våre saker og for vår organisasjon! Det er bare så ekstra stas når vi får med oss nye på laget. Slik som før jul: NHF sentralt inviterte til workshop om brukerkontor. Vi visste at vi hadde en liten tilknytning til brukerkontoret på Lillehammer sykehus gjennom Landsforeningen for slagrammede i Oppland, men vi hadde ikke helt oversikten over ståa.

Kunne ikke Tom, som hadde hatt ansvaret for å stikke innom kontoret med brosjyrer, være med til Oslo? Jo, det både kunne, og ville han. Og jammen fant han ikke inspirasjon til å være med å drifte kontoret også! Dette er noe av det artigste i jobben min; å kunne matche interesserte medlemmer med de ulike oppgavene vi har i organisasjonen. I dag er Tom Skånsar Borgersen (bildet) å treffe hver onsdag på brukerkontoret, og vi håper han får mye besøk. Her er alle velkomne for en kopp kaffe og litt prat, samt få informasjon om ulike tilbud, både til pasienter, pårørende og helsepersonell.

Og til slutt en liten oppfordring: Sitter du med et ønske om å gjøre noe for andre, eller bidra i kampen for likeverd og likestilling? Ta kontakt med oss på regionkontoret – kanskje vi finner noe som passer for deg?

BRUKERKONTORET LILLEHAMMER

Brukerkontoret Sykehuset Lillehammer

Her kan du få:
Informasjon/brosjyrer fra brukerorganisasjonene, veiledning/samtaler, likepersonsvirksomhet og selvhjelpsarbeid.

Brukerkontoret på Lillehammer sykehus er bemannet av Landsforeningen for slagrammede i Oppland/Norges Handikapforbund onsdager kl 11.00-15.00.

INNLANDSPOSTEN

1/2015

Møt oss på nett:
nhf.no/innlandet

Ring oss: 61 10 83 10

Facebook.com/
nhf.innlandet

E-post:
kjersti.fremstad@nhf.no

Opplag: 2.000

Ansvarlig redaktør:
Toril Heggen Munk

Redaktør/design:
Jo E. Brenden

Sats: Media Direct Norge

Trykk:
Mariendal Trykkeri

Annonsesalg:
Media Direct Norge

– Må selge folks kvalifikasjoner

NHF Innlandets regionleder, Toril Heggen Munk, ber NAV om å endre måten de forsøker å selge inn funksjonshemmede i arbeidslivet etter en nedslående rapport.

Av: Jo E. Brenden

Nylig kom det fram at funksjonshemmede får seg jobb enklere på egen hånd enn gjennom Nav-tiltak. Faktisk viste statistikkene at halvparten av funksjonshemmede som søkte jobb på egen hånd ble ansatt.

For dem som var på NAV-tiltak var det bare én av tre som lyktes i å skaffe seg jobb.

1.785 bedrifter har blitt undersøkt i over to år, og her kom det fram at bare sju prosent av arbeidsgiverne har ansatt flere funksjonshemmede og benyttet seg av flere IA-tiltak de siste to årene. Det er de to forskere Eivind Falkum og Anne Grethe Solberg ved Arbeidsforskningsinstituttet (AFI) som har undersøkt nærmere arbeidsgivere som har lyktes med å inkludere funksjonshemmede ansatte.

Rapporten viser at de som ikke ansatte funksjonshemmede frykter å sitte igjen med et ansvar dersom ansettelsen ikke fungerer. Men de bedriftene som satser på funksjonshemmede er «gjengangere». De har ofte gjort det tidligere.

Toril Heggen mener NAV etter rapporten må endre helt måten de opererer på:

– De funksjonshemmede som klarer å få seg jobb på egen hånd er de som har troen på egne krefter. De selger seg kanskje bedre inn med de kvalifikasjonene de har. Mens når NAV skal selge inn personer som har en eller annen form for funksjonsnedsettelse så tror jeg at man velger å selge inn virkemidlene først, sier Heggen Munk.

– Se for deg en NAV-konsulent som ringer en potensiell arbeidsgiver og sier: «Vi har en kar her. Hvis du ansetter han så kan vi gi deg alle de mulighetene som vi kan tilby: Lønnstilskudd og alle de andre titalls tiltakene og virkemidlene». Deretter, på et eller annet tidspunkt, så forteller NAV-konsulenten om hva den personen de forsøke å selge inn faktisk kan. Da vil nok mange arbeidsgivere tenke: «Dersom man kaster så mye virkemidler etter meg så blir det nok mye plunder og heft med denne ansettelsen», sier Heggen Munk.

– Derfor må NAV heretter starte med å selge inn folks kvalifikasjoner. For mange sier at de mister selvtilliten etter å ha kontaktet NAV, selv om jeg også vet at det finnes mange all righte NAV-funksjonærer. Jeg tror NAV-konsulentene sitter med for mange personnummer i porteføljene sine istedenfor av og til å ringe rundt og spørre om hva folk faktisk kan og hva de kan bidra med. Da får de kartlagt bedre kompetansen til de funksjonshemmede og kan de legge opp mer individuelle løp.

De to forskerne er enige i Heggen Munks betraktninger, og mener at andre kanaler enn NAVs rekrutteringsarbeid rundt funksjonshemmede ansatte nå bør styrkes.

Tall fra Statistisk sentralbyrå viser at 43 prosent av funksjonshemmede er i jobb.

85.000 som står utenfor arbeidslivet og søker jobber. Av disse er antallet funksjonshemmede som har registrert seg som arbeidsledige hele 15.000.

ENGASJERT: Advokat Geir Lippestad har engasjert seg i temaet universell utforming. Foto: Gaute Moen, Hedmark fylkeskommune

Imponert av Lippestad

– Det mest fantastiske innlegget om inkludering jeg har hørt noensinne, sier Toril Heggen Munk etter å ha hørt advokat Geir Lippestad på hjemmebane.

Av: Jo E. Brenden

Hedmark fylkeskommune hadde leid inn den kjente advokaten Geir Lippestad som motivator og inspirator da de arrangerte fagdag på Fylkeshuset 26. november. Lippestad var invitert til å snakke om universell utforming foran representanter fra ledelsen og driftsansvarlige på skolene, representanter for ulike fagmiljøer i Fylkeshuset, tannhelsetjenesten, politikere og Råd for likestilling for funksjonshemmede.

Lippestad har levd med to barn i rullestol og har derfor utviklet et solid engasjement for funksjonshemmede.

NHF Innlandet-regionleder Toril Heggen Munk var til stede under seansen:

– Jeg har med hånden på hjertet aldri hørt et bedre innlegg om inkludering, og budskapet til Lippestad i hans fantastiske innlegg var at det å ikke bli inkludert har konsekvenser for mange flere enn vi aner.

– Han brukte sin datter som eksempel: De skulle på konsert med Justin Bieber og hadde spart penger over langt tid. På dagen dollet de seg opp og hadde fortreff; Virkelig forberedte seg til konserten som de hadde gledet seg til i månedsvis. Så kommer de til arenaen og skal endelig inn, men: Sikkerhetsvaktene plukker ut datteren i rullestol og sier at hun ikke får sitte sammen med resten av venninnene, av sikkerhetsgrunner. Hun måtte sitte på en egen plass. Dette ødela ikke bare kvelden for datteren, men også for venninnene som følte at de reiste til konserten som en gjeng. Og det skapte en forståelse hos venninnene, som kanskje ikke var der tidligere, at de med funksjonsnedsettelser «ikke er som oss andre». At de må behandles annerledes, sier Heggen Munk.

Hun holdt også et innlegg på fagdagen:

– Jeg snakket om fylkeskommunens ansvar for universell utforming og god tilgjengelighet i skolene. Et av budskapene mine var at mye kan gjøres ved at hver og en av de ansatte i skolen gjør litt ekstra innsats. Som jeg sa det: Forskjellen på ekskludering og inkludering kan være så lite som en rull gaffateip. At man markerer det ytterste trappetrinnet. Eller at man flytter på søppelbøtter som står i veien eller andre objekter som står i veien. Det handler om å få tilgjengelighet inn i bevisstheten hos alle som jobber i skolene.

Nå vil Ridderdagene ha påmeldinger

I dagene 21. til 23. august arrangeres Ridderdagene på Storedal Kultursenter i Skjeberg. Som også i år kommer med nye aktiviteter.

Tekst og foto: Jan Arne Dammen

Innlandsposten har fått en henvendelse om å be medlemmene om å melde på seg selv eller noen de kjenner til de tradisjonsrike Ridderdagene.

Ridderdagene er en opplevelsesrik aktivitetshelg som arrangeres for tredje gang i år. Man kan melde seg på allerede nå, men påmeldingsfristen er 1. juni.

Ridderdagene er spesielt tilrettelagt for funksjonshemmede barn og unge og deres familier. Arrangementet er en videreføring av Erling Stordahls filosofi om økt livskvalitet for funksjonshemmede gjennom aktiviteter i friluftsliv, kultur og natur.

– I fjor hadde vi tilbud om seiling, dette var populært og vil bli utvidet i år. Vi kan også i år by på nye aktiviteter som terapiridning med hest og ponni. I tillegg vil vi ha presisjonsorientering (Pre-O) som er en gren innen orienteringsidrett tilpasset alle uansett funksjonsnivå, forteller prosjektleder Diane S. Hanisch.

Ridderdagene ønsker å stimulere og motivere spesielt funksjonshemmede barn og unge til trening og fysisk aktivitet og oppleve gleden ved mestring. Dette blir en aktivitetshelg hvor inkludering og integrering er i fokus.

– 2015 er Friluftslivets år og her på Storedal blir det mange friluftsaktiviteter å prøve seg på. Jeg nevner sykkelløpet Ridderrittet med fire distanser som vil bli arrangert sammen med blant annet. Tahirlekene, laserskyting, trugeløp, klatring, snekring av fuglekasser, arkeologisk utgraving, ridder- og speideraktiviteter. Og i Ridderleieren kan man overnatte i telt og lavvo, sier en engasjert prosjektleder, som legger til at skal man overnatte i Ridderleieren, bør man være rask med påmeldingen.

Info og påmeldingsskjema på Ridderdagene sin hjemmeside: http://www.ridderdagene.no/

Foreslår UU-tiltak for 55 millioner kroner

I Hedmark har fylkeskommune har man kartlagt status for universell utforming samt nødvendige tiltak som må gjennomføres i forhold til de krav som stilles til UU i eksisterende bygningsmasse.

Anbefalte tiltak er kostnadsvurdert til 55 millioner kroner.

Handlingsplanen er politisk forankret, og det er foreløpig bevilget midler til kartlegging og planlegging for gjennomføring av tiltak.

– Det første tiltaket i handlingsplanen er å øke kompetansen innenfor universell utforming for driftspersonell og ledelse på skolene og andre som er involvert i dette viktige arbeidet, sier prosjektleder Mari-Mette T. Solheim i Hedmark fylkeskommune.

Toril Heggen Munk i NHF Innlandet er imponert over fylkeskommunens jobb:

– Særlig eiendomsavdelingen er veldig gode og Hedmark er vel den første fylkeskommunen som ligger an til å klare 2025-kravet, sier Heggen Munk, og legger til:

– De fortjener honnør.

Han er bilopphuggersjef

Tom Grønvold (33) fra Brumunddal valgte vekk uføretrygd og satset alt på demontering av biler. Nå leder han Grønvolds Bildemontering med 18 ansatte.

Av: Jo E. Brenden

– De fnøs av meg på Sunnaas da jeg sa at jeg skulle tilbake i 100 prosent jobb. «Nei, det kan du nok bare glemme», sa de. Men det var helt uaktuelt for meg å gå på uføretrygd, og nå har jeg jobbet langt over 100 prosent siden jeg kom hjem fra sykehuset. Ja, jeg blir sliten, men det ble jeg også før jeg skadet meg, sier Tom Grønvold.

I utkanten av Brumunddal strekker et moderne bildemonteringssenter seg ut over 18 mål. Her finnes det kontorlokaler, fem verkstedsplasser, lager på 3.500 kvadratmeter og et nytt miljøsaneringsanlegg.

Den daglige lederen sitter i rullestol og har ansvaret for 18 ansatte.

– Vi er en gjenvinningsbedrift der vi tar oss av kasserte og kollisjonsskadede kjøretøy for privatmarkedet og forsikringsselskapene. Vi er størst i landet på mottak av nyere biler og mottar årlig rundt 1.000 såkalte «forsikringsbiler» som vi henter over hele landet.

– Vi har 1500 vrakpantbiler i tillegg til forsikringsbilene. Totalt går det 2.500 biler gjennom anlegget vårt årlig.

Inne på et tilpasset kontor mottar Tom hundrevis av mailer og telefoner daglig. Han er medeier i familiebedriften som har røtter tilbake til 1992 og som i år vil passere 25 millioner kroner i omsetning. 33-åringen har fått ansvaret for alt fra salg til personale:

– Jeg selger deler på telefon og e-post, håndterer vrakavtaler, står for innkjøp av skadebiler og kjører lønninger. Og så skal alle deler registreres, legges inn på nett og gjøres søkbare. Det er spennende å drive sin egen bedrift, selv om det er mye jobb.

Den 11. september 2010 skulle Tom kjøre motocross sammen med venner.

– Jeg hadde bak meg en lang fartstid som motocrossutøver. Vært med på NM og alt. Etter en lengre pause var suget etter å kjøre igjen stort, for det er bra trening, sosialt og veldig artig.

– Det var et hopp som jeg kom for kort på. Jeg ble kastet over styret og landet på nakken og ryggen,. Sykkelen kom etter og trykte meg ned i bakken. Det føltes som om hele meg knakk

Telefonen ringer i ett, og mailene tikker inn på kontoret.

Ute står bilene stablet og klare for opphogging. Metallet blir sendt til Kina.

Hele arbeidsplassen er tilrettelagt slik at Tom beveger seg fritt.

tvers av. Jeg hadde 13 beinbrudd i brystregionen; åtte ribbeinsbrudd og brudd i fem ryggvirvler.

– Jeg er lam fra brystvortene og ned, men har heldigvis full styrke i armene. Da er det ikke noe problem å fungere så lenge man har en god rullestol.

At han kan jobbe takker han faren Jan og kollegene for:

– Jeg er privilegert som var ansatt i en familiebedrift da ulykken skjedde. På den første permen kom jeg tilbake til en fullt tilrettelagt arbeidsplass. Fatter'n og gutta hadde fjernet hindringer og fått tak i strekkmetallramper. Og det var laget eget bad med egne toalettfasiliteter samt at kontoret var fullstendig tilpasset en rullestolbruker.

– Det var bare å rulle ut i verkstedene og skravle med gutta, som før.

– Og du har familie?

– Ja, jeg er gift og har to barn på fem og åtte år. Så det går i ett med jobb, skole, lekser og fritidsaktiviteter. Kona jobber litt mindre for å ordne med henting, kjøring og handling. Hverdagen går egentlig ikke opp og man lever i den berømte tidsklemma. Men jeg lever et godt liv i høyt tempo. Det må være hektisk, for da har jeg ikke tid til å sitte hjemme og tenke og sture.

Tom tar oss med ut der alle bilene som skal hogges opp er stablet. Mye av metallet går til Kina hvor det smeltes om til nye gjenstander.

– Se her. Vi har lagt et fast dekke over hele området. Det er egentlig et krav til bransjen vår, men det er nesten bare vi som har skaffet oss det.

– Hva er framtidsvisjonene?

– Vi skal vokse og bli større og vi skal ha effektiv drift. Derfor er nesten alt nytt. Så slipper man å reparere på gammelt skrot.

– Kort og godt: Vi vil ha alt på stell. Det er det som er god business.

Mohamad Awad Al-Arabi (35) fra Gaza vant nylig en høythengende pris for sitt enestående arbeid for funksjonshemmede kvinner og barn, og for utviklingen av solcelledrevne rullestoler. Men utreisetillatelse for å motta prisen, fikk han ikke.

Av: Karen Kvam
og Haneen Al-Sammak

Den 35-årige palestineren Mohamad Awad Al-Arabi utfører ikke bare prisbelønnet nyskapende arbeid. Han er også ansatt i en offentlig palestinsk organisasjon, er styreleder for den største og mest velfungerende idrettsforeningen i Gaza, Al-Salam Sports Club og er midt i et universitetsstudium. Det er imidlertid engasjementet hans i Al-Salam Sports Club, en forening med utøvere innenfor sju idrettsgrener som deltar i flere nasjonale og internasjonale konkurranser, som danner rammen rundt intervjuet vi nå skal fortelle om. Intervjuet ble utført av NHFs og Diakonias palestinske ansatte Haneen Al-Sammak på arabisk og oversendt NHF i en engelsk tekstversjon, som her er oversatt og bearbeidet av NHFs kommunikasjonsrådgiver Karen Kvam.

Viktig rettighetsarbeid

– Vi ser at det betyr mye for mange funksjonshemmede å bryte en isolert tilværelse, komme seg ut av huset og treffe andre, forteller Mohamad Awad Al-Arabi.

– Og vi tilbyr ikke bare sportslige aktiviteter. Det viktigste arbeidet vårt, dreier seg om å bevisstgjøre funksjonshemmede om hvilke rettigheter de har sosialt og kulturelt, slik at de kan kjempe for å få rettighetene innfridd, sier han.

Forholdene for funksjonshemmede i Gaza er særs vanskelige. Konfliktsituasjonen de siste sju årene har skapt et stort antall funksjonshemmede, og skole- og helsetilbudet er alvorlig svekket. Arbeidet som drives av frivillige organisasjoner er derfor helt avgjørende

Ambisjonene overgår funksjonshemmingen

for den palestinske befolkningen i Gaza. Dette er grunnen til at NHF, gjennom et lokalt samarbeid med svenske Diakonia, gir støtte blant annet til de aktivitetene som Al-Arabi driver. Det av prosjektene hans som NHF støtter, har som mål å inkludere kvinner i idretten. Dette arbeidet har ikke bare stor betydning for kvinnenes situasjon, men er også viktig for å bedre situasjonen for funksjonshemmede barn og unge.

Inkludering av barn og unge gjennom opplæring av kvinner

Gjennom dette prosjektet, som er det første av sitt slag i Gaza, får 25 kvinner trenerutdanning og 25 kvinnelige trenere og lærere opplæring i å forholde seg til funksjonshemmede barn og unge. Erfaringene skal de i ettertid bruke til å mobilisere og lære opp enda flere kvinner, slik at rekkevidden blir stor og ringvirkningene varige. I tilknytning til dette arbeidet, har Mohamad Awad Al-Arabi utviklet et opplæringshefte. Heftet er en av grunnene til at han ble tildelt den prestisjetunge prisen.

– Jeg fikk ideen til heftet da jeg så hvordan barna ble hindret i å delta i idrettsaktiviteter på grunn av funksjonshemmingene de hadde. Jeg ville hjelpe lærere og trenere med å forholde seg til barna og finne gode treningsopplegg.

Stabil strømtilførsel med solceller

Al-Arabi kunne heller ikke la være å tenke kreativt da han så hvor utsatt rullestolbrukere med elektriske stoler var på grunn av de hyppige strømbruddene i Gaza. Han fikk ideen om å bruke solcelleenergi til å drive stolene og kontaktet eksperter på området for å teste ut ideen. Det som begynte som en sped ide, ble satt i produksjon ikke lenge etter.

Per nå finnes det 21 solcelledrevne rullestoler i Gaza, og planen er at tallet skal være 100 innen kort tid.

– Stolene passer veldig godt her i Gaza, hvor strømmen stadig blir borte, men været alltid er bra, forteller han.

Sendte slektning

Både rullestolproduksjonen og rettighetsarbeidet for funksjonshemmede barn og unge lå til grunn for at han fikk tildelt den prestisjetunge prisen «The Palestine International Award for Excellence and Creativity», fritt oversatt til den internasjonale palestinske prisen for enestående innsats og kreativitet. Prisen skal fremme innovasjon og utvikling i hele den arabiske verden innenfor ulike kategorier, og et stort antall nominerte kjemper om topplasseringene. Mohamad Awad Al-Arabi vant i kategorien knyttet til funksjonshemming. Prisutdelingen foregikk i Ramallah, med både statsministeren og andre prominente gjester i salen. Al-Arabi måtte imidlertid sende en slektning på Vestbredden for å ta imot prisen på sine vegne. Han fikk ikke utreisetillatelse fra Gaza.

– Jeg er glad for å ha vunnet prisen, men også trist, fordi situasjonen er så vanskelig for funksjonshemmede i Palestina, og spesielt i Gaza, avslutter han.

Hele intervjuet kan sees på youtube: https://www.youtube.com/watch?v=m7pGZF9sMvs.

Det foregår på arabisk og samtalen er dermed ikke så lett å forstå, men hvis du spoler litt fram får du se både klipp fra kvinneprosjektet som NHF støtter og de solcelledrevne rullestolene – som virkelig er verdt å se.

Kapp Bilverksted as

Autorisert bilverksted
(EØS kontroll)
Godkjent for periodisk kjøretøykontroll
Vi reparerer alle bilmerker
- Bilelektriske reprasjoner

Tlf. 61 16 90 04 • 2849 Kapp
kappbil@online.no
www.kappbilverksted.no

GJØVIK

Husfliden AS
2815 Gjøvik, Tlf. 61 13 42 40

Mariendal Trykkeri AS
2825 Gjøvik, Tlf. 95 45 50 00

GRAN

Hadeland Maskindrift AS
2760 Brandbu, Tlf. 91 12 04 05

Granhøi Alderspensjonat
2750 Gran, Tlf. 61 33 04 99

LILLEHAMMER

Kjell Arne Schjørn AS
2615 Lillehammer, Tlf. 61 25 36 47

SEL

Nordan AS
4460 Moi, Tlf. 61 21 55 00

VESTRE TOTEN

Gulv-Service
2843 Eina, Tlf. 91 15 96 06

NORD-AURDAL

Olav Holdal Lastebiltransport
2917 Skrautvål, Tlf. 99 22 57 62

Byggteknikk Valdres AS
Gamlevn. 3, 2900 Fagernes, Tlf. 61 34 76 64

Innlandsprofilen Inger Marie Hansen:

Et liv i NHFs tjeneste

– Jeg har ikke den energien som jeg hadde før, sier NHF Lillehammer og omegns lokallagsleder Inger Marie Hansen unnskyldende. Men 75-åringen har viet et liv til NHF.

Av: Jo E. Brenden

– Det går respekt av den jobben hun gjør og den jobben hun har gjort for NHF. Hun har virkelig holdt ut. Inger Marie er ei dame med stor integritet. Det at hun ikke har noen funksjonsnedsettelse, men likevel ser denne kampen som viktig er utrolig verdifullt for oss, sier regionleder Toril Heggen Munk.

– Og hun er en av de lokallagslederne som er i stand til å se at det er viktig at man har et regionledd og at man har en organisasjon i ryggen.

På Lillehammer har Inger Marie begynt å kjenne på at tiden er inne for å gi fra seg lederervervet og gå i gang med et ny fase av livet:

– Lysten på å være engasjert er der, men jeg skal være litt ærlig og si at jeg håper på å få en avløser ganske snart. Selv om jeg fortatt er frisk og oppegående så har jeg ikke den energien jeg hadde før.

– Så du gir deg?

– Jeg har varslet i flere år at jeg skal slutte, men – nei, jeg har rett og slett ikke fått lov. Men yngre krefter må få slippe til nå.

Det het Nordre Ål Vanførelag og året var 1970. Inger Marie hadde to døtre men fant likevel tid til å vise engasjement for de funksjonshemmede:

– Jeg følte vel for å ha litt annet å tenke på. Vanførelaget fikk mitt engasjement fordi jeg hadde jobbet litt for tanten min på 50- og 60-tallet. Hun drev et vanførehjem – en institusjon for utviklingshemmede barn. Jeg ble veldig glad i barna og husket tilbake på den tiden som veldig all right, erindrer Inger Marie.

Den første tiden i vanførelaget var spesiell:

– Vi var en sammensveiset gjeng som hadde møter i private hus. Det var sosiale aktiviteter og jeg husker at vi gikk rundt hos funksjonshemmede før jul med en blomst og en konvolutt med en femtilapp og ønsket dem samtidig en riktig god jul. For mange var det en kjærkommen gave fordi man hadde ikke så god økonomi som man har i dag.

Blant de mange hyggelige historiene husker hun også at vanførelaget spanderte to tandemsykler på helsesportslaget.

Nordre Ål Vanførelag ble lagt ned. Lillehammer Vanførelaget ble reorganisert 17. april 1986 til Lillehammer Handikaplag, senere NHF Lillehammer og omegn.

– Jeg har gått igjennom store forandringer. Det er ikke en slik veldedighetstanke som man hadde den gangen. Vi er blitt mer likestilte og organisasjonen er blitt mer profesjonell.

Hun har sittet i alle mulige posisjoner. siden 1986. Som leder nesten 20 år.

– Livet i Lillehammer-laget har vært enestående, for medlemmene og styret er veldig med på notene. Vi har mye sosialt arbeid og vi reiser på turer og vi deler kulturelle opplevelser. Som da vi nylig så Gustav Nilsen og Paul Håvard Østby på Maihaugen. Også føles det meningsfylt å følge tett opp et av medlemmene våre som sitter i det kommunale rådet.

En av de siste fanesakene har vært et tilrettelagt vannskianlegg på Lillehammer, der den lokale vannskiklubben og NHF Lillehammer sammen skaffet finansiering og Extra-midler. To mjøsflommer har ført til at prosjektet har blitt satt litt tilbake. Men målet er å starte arbeidene igjen denne sesongen.

Og i slutten av april venter en hyggelig bussreise til Finland på Inger Marie og lokallagsmedlemmene:

– Vi kjører buss til Stockholm og reiser

«Kom ut-dagen»

Lørdag 30. mai arrangerer NHF Glåmdal «Kom ut dagen» for fjerde året på rad på Skotterud. Dagen er spekket med aktiviteter for alle. Her er det løype som man kan gå, springe, sykle eller rulle i sitt eget tempo. Alle som deltar får premie. I start/mål området blir det underholdning, kiosk og loddsalg. Overskuddet av dagen går til å forbedre tilgjengeligheten for funksjonshemmede i Glåmdal-regionen, som kan komme allmennheten til gode. Hvem som får overskuddet i år blir valgt ut av de søknadene som kommer inn, etter vedtatte statutter.

«I det nye samfunnet er man opptatt av å mele sin egen kake»

INGER MARIE HANSEN

Inger Marie Hansen
Alder: 75.
Bosatt på Lillehammer.
Familie: Ektemann Einar Hansen (83), barna Irene (53) og Grethe (45). Fem barnebarn og et oldebarn.
Lokallagsleder av NHF Lillehammer og omegn.

videre til Åbo. Så skal vi være i Helsinki i to dager før vi reiser hjem. Av et medlemstall på 33 i lokallaget er hele 14 med på turen. Det er vel ikke så verst?

Hun og ektemannen Einar er glade i å reise også på fritiden. Også da er buss foretrukket transportmiddel.

– Vi kan reise bort i 14 dager, og da reiser vi gjerne rundt i Norden eller Europa.

– Hva gjør du ellers når du skal slappe av?

– Jeg leser litt. Liker naturskildringer og historie. Også går det med en del tid til familien.

Hun er mor til Irene (53) og Grethe (45), og med tiden har det blitt fem barnebarn og et oldebarn.

Inger Marie er selv vokst opp i Sauherad i Telemark, men hadde slektninger på Toten som hun og familien ofte reiste og besøkte. Slik havnet hun på Lillehammer i 1957.

Hun jobbet med renhold og var renholdsleder de siste årene som yrkesaktiv. Arbeidsplassen var Høgskolen i Lillehammer, og da hun skulle gå av med pensjon var hun også der så verdsatt at hun ble bedt om å fortsette å jobbe på høyskolen.

– Hvordan er situasjonen i NHF, sett fra ditt ståsted?

– Dessverre sitter jeg med et inntrykk av at folk føler at de ikke trenger oss lenger; at det ikke er så farlig å organisere seg og stå samlet. I det nye samfunnet er man opptatt av å mele sin egen kake framfor å tenke på fellesskapet. Medlemstallene til alle organisasjoner synker. Men mister vi troen på viktigheten av det å stå samlet så mister vi også muligheten til å påvirke.

Neste innlandsprofil: Tove Habberstad.

«Sykkeldag» på Terningen Arena

Det blir en mulighet til å se og prøve sykler i alle størrelser og fasonger når NAV Hjelpemiddelsentral Hedmark arrangerer «Sykkeldag» på Terningen Arena.

Av: Jo E. Brenden

«Sykkeldag» er et arrangement for barn og voksne og avvikles torsdag 16. april 2015.

– Vi har invitert leverandører til å vise prisforhandlede 3-hjuls sykler med og uten motor, tandemsykler og frontsykler/armsykler/liggesykler som det vil bli anledning til å prøve, forteller Rita Mogen, Jytte Jepsen, Monica Cae og Maren Sandmoen fra NAV.

I tillegg vil det være en dag hvor det fokuserer på tilpasning av ovennevnt utstyr som allerede er utlevert. Det være seg hjelpemidler som er fravokst eller ønsket byttet av andre årsaker. Det betyr at hjelpemidler som trenger tilpassing for 2015-sesongen må medbringes.

– Vi vil være på plass i tidsrommet kl. 09 – 15.30 og du/dere kan komme innom når det passer best i løpet av denne tiden. NAV Hjelpemiddelsentralen vil være bredt representert med rådgivere og teknisk personale.

De ønsker at folk sender utredningsskjema i forkant vedrørende nye saker.

Og for hjelpemidler som ønskes tilpasset, ber vi om at dere sender bytteskjema eller mail.

De fire mailadressene til primus motorene er rita.mogen@nav.no (telefon 62 02 33 09), jytte.jepsen@nav.no (telefon 62 02 33 14), monica.cae@nav.no)62 02 33 85) eller maren.sandmoen@nav.no (62 02 33 51).

Mountain Trike

Terrengrullestolen som gir deg frihet, uavhengighet og umiddebar nærhet med naturen.

Mountain Trike er aktivitetshjelpemiddelet som tar deg fram på ulike underlag i naturen, sommer som vinter.
Mountain Trike har et fremdriftssystem med høy utveksling, samt grove MTB dekk for en bedre fremkommelighet.

Innovasjonen må oppleves. Kontakt oss for en demonstrasjon eller utprøving i dag!

hm

Tlf: 66 81 60 70 - Fax: 66 81 60 71 - firmapost@hm-spes.no - www.hm-spes.no

Hjelpemiddelspesialisten as

EIDSKOG

Magnor vinduet
aluminium med trekledning innvendig
Tlf. +47 62 83 19 20 • Fax +47 62 83 19 30

HAMAR

Øg
ØSTLANDET GJENVINNING

NORD ODAL

GJENSIDIGE Nord-Odal
2120 Sagstua
Bruk ditt lokale forsikringsselskap
Tlf. 62 97 88 50 Fax: 62 97 88 51

KONGSVINGER

GUNNAR HOLTH GRUSFORRETNING AS
Tlf: 62 88 81 33 Fax: 62 88 81 10
Mårvn. 14, 2211 Konsvinger

BONNERUD farve
Skotterud - Tlf. 62 83 21 20 - www.bonnerud.no

STANGE

Stange kommune
Storgt. 45, 2335 Stange
Tlf. 62 57 35 00
www.stange.kommune.no

RINGSAKER

ASKO
ASKO Hedmark AS
Pb. 130, 2381 Brumunddal
Dagligvarer, servicehandel,storhusholdning, engros
Tlf. 62 34 74 00

Providor AS
Strandv. 10 B, 2380 Brumunddal
Tlf. 62 33 55 88

Brumunddal Regnskap AS
+ − x / % =
Autorisert regnskapsførerselskap
Medlem i NARF
Brugata 3
Postboks 126
2381 BRUMUNDDAL
Tlf 62 34 79 60
Faks 62 34 79 69
E-mail post@brdal-regnskap.no
www.brdal-regnskap.no

VÅLER

AS Trygve Myrer Rørleggerforretning
Din VVS-fagmann
Tlf. 62 42 01 44
Fax. 62 42 01 54
Børsemakerv. 12, 2346 Våler

NORD-AURDAL

Gilde
Per Reboli AS
2920 Leira i Valdres
Tlf. 61 36 25 55

NORDRE LAND

Transport Bjørn Ivar Bakken
2881 Aust-Torpa
Tlf. 61 11 82 51
Mob. 91 81 69 19

RINGEBU

HORTEN HUS
2634 Fåvang
Tlf. 61 28 43 00
Fax. 61 28 43 20
www.hortenhus.no

LILLEHAMMER

Murmesterne Delphin & Klashaugen A/S
Industrigt. 56C
2619 Lillehammer
Tlf. 61 25 42 73

GJØVIK

Vi støtter Norges Handikapforbund Hedmark Oppland
Kreativ hilsen fra Gjøvik kommune, seksjon tilrettelagte kulturtilbud i samarbeid med Pascal Norge
– Kultur for alle
Pascal NORGE

Låsgruppen®
Kallerudsvingen 5, Pb. 1030, 2804 Gjøvik
Tlf. 61 14 56 00 Fax. 61 14 56 01
Firmapost : post.gjovik@lasgruppen.no
Internett : www.lasgruppen.no

CC Gjøvik
Jernbanesvingen 6, 2821 Gjøvik
Tlf. 61 17 54 10

ÅSNES

Flisa Taxisentral
2270 Flisa, Tlf. 62 95 00 99

Atico AS
2270 Flisa, Tlf. 62 95 26 66

SØNDRE LAND

Fjellheim Brønnboring
2860 HOV - TLF. 61 12 23 26
MOBIL 901 62 154
e-post: broennbo@online.no

VESTRE TOTEN

Nammo

ØSTRE-TOTEN

ØKONOMITJENESTER
www.okonomitjenester.no

ALVDAL

Espeland Transport AS
2560 Alvdal, Tlf. 62 48 80 80

HAMAR

Hamar Pukk og Grus AS
2206 Kongsvinger, Tlf. 62 53 69 70

Utstillingsplassen Eiendom AS
2303 Hamar, Tlf. 62 54 00 50

Bowling1 Hamar
2317 Hamar, Tlf. 62 52 03 10

Hamar kommune
2308 Hamar, Tlf. 62 56 30 00

NORD-ODAL

Mellem Bygg og Interiør AS
2120 Sagstua, Tlf. 62 97 88 10

RINGSAKER

Reks-Bo Eiendom AS
2391 Moelv. Tlf. 90 51 45 82

Dala Økonomi AS
2380 Brumunddal, Tlf. 62 34 96 00

KONGSVINGER

Malermester Tom Ljungquist
2208 Kongsvinger, Tlf. 488 84 200

TRYSIL

Trysil Kommune
Pb. 200, 2421 Trysil, Tlf. 62 45 77 00

Varli AS
2420 Trysil, Tlf. 95 05 50 56

Nytt liv med nytt LARS-styre

Sannhetens øyeblikk kan en vel kalle arrangementet 21.-23. november. LARS' hovedstyre har i flere år støttet og loddet stemningen for å få på plass et styre for å få i gang et lokallag i disse fylkene. Påmelding av deltagere var temmelig bra, og de siste to ukene forut for arrangementet lå det an til å tangere 20 personer. De av dere som vet, er det vanligvis ingen direkte sammenheng mellom antall deltakere og personer som ønsker å engasjere seg. Så dette lå an til å bli spennende.

Forut for konferansen var årsmøtet. Dette var klart den viktigste delen med hele arrangementet. Det er alltid spennende å se hvor mange som dukker opp på et lokallagsårsmøte i og med at noen kun dukker opp til konferansen.

Da alle hadde «satt» seg telte vi 14 personer rundt bordet, og det var slett ikke verst. I årsmøter er det uten tvil valget som topper hele greia. Så også denne gangen. Til all forventning meldte det seg hele 6 personer til tjeneste.

Følgende styre ble valgt:
- Styreleder: Peter Andersen, 2 år
- Nestleder/økonomiansvarlig: Anders Nupen Hansen, 1 år
- Styremedlem: Britt Helene Nymoen, 2 år
- Styremedlem: Dagmar Buen, 1 år
- Styremedlem: Shaqir Rexhaj, 2 år
- Varamedlem: Odd Arne Ringen, 1 år

Bra fordeling av styremedlemmer både i alder og kjønn. Veldig, veldig bra!

Konferanseprogrammet inneholdt følgende:
- Informasjon fra LARS hovedstyret, av Arne Olav Hope.
- Informasjon fra NHF Innlandet, historikk, aktivitet og samarbeid med LARS, av Ingvild Hvidsten.
- Birken 2014. Pigging fra Rena til Lillehammer. Shaqir Rexhaj forteller om sine utfordringer.
- Informasjon fra LARS-samarbeidspartnere, av Jannicke Nordengen (Boots), Siv Myrvang (Wellspect HealthCare), Ronny Østås (Coloplast).
- Bilsøknad NAV. Et case fra A-Å, av Arne Olav Hope.
- Lokallagsarbeid LARS Øst/Oslo - vårt største lokallag, av Erik Lillebye.

Vi fikk høre mye nyttig informasjon. NHF Innlandet hadde et glimrende innlegg om deres aktiviteter hvor det ble spesielt engasjerte spørsmål vedrørende deres hytte på Einarstun. Denne hytta er rullestolvennlig, og kan bookes for alle medlemmer i NHF. Hytta har egen Facebookgruppe, så her er det bare å søke opp informasjon (søk: Einarstun).

Shaqir Rexhaj fortalte om hvordan han la opp treningen forut for løpet. Videre fikk vi høre hvordan han overlevde 54 km med staking. Absolutt en imponerende bragd, hvor vi også ble advart mot å melde seg på dette uten å være topptrent. Advarselen er tatt til etterretning.

Våre sponsorer holdt sine interessante innlegg om produktinformasjon. Alltid noe nytt å høre fra denne kanten.

Så var det undertegnede som holdt et innlegg om NAV Bilsøknad – en tindebestigning.

Innlegget var lagt opp som en beskrivelse av prosess, bruk av tid, iblandet tips og råd. Denne presentasjonen ligger online, og for interesserte som vil ha en oversikt kan en google «bilsøknad prezi» så kommer en til den.

Sist ut var Erik Lillebye med sitt innlegg om hvordan de driver lokallagsarbeid i LARS Øst/Oslo. Mye bra informasjon her, spesielt med tanke på at nesten halvparten av publikum var nyvalgte styremedlemmer.

Til slutt var det feiring og julebord. God mat og drikke ble servert. Stemningen var helt i toppsjiktet. Som en annen gjest kommenterte; ser ut som man må ha en ryggmargsskade for å bli lykkelig.

Tekst og bilde: Arne Olav Hope

Steinerbarnehagen på Hedemarken

- en alternativ barnehage

Rudolf Steinersv. 42,
2312 Ottestad
Tlf. 62 58 89 05
E-post: hedemarken@steinerbarnehage.no
www.hedemarken.steinerbarnehage.no

Løsningsorientert, pålitelig og nær

Vi har bank- og forsikringstjenester for folk i hele Hedmark.
(og resten ta væla!)

Ta kontakt med Grue Sparebank i dag!

Tlf. 6294 9100 epost@gruesparebank.no
Faks. 6294 9101 www.gruesparebank.no
Postboks 93, 2261 Kirkenær
GRUE sparebank

Montebellosenteret er en nasjonal helseinstitusjon for kreftpasienter og deres pårørende.

«Kreftsykdom handler om mer enn fysiske plager. Det handler om livet videre»

Montebellosenteret, Kurstedvegen 5, 2610 Mesnali.
Tlf 62 35 11 00, post@montebello-senteret.no
www.montebello-senteret.no
MONTEBELLO
Nytt perspektiv på livet

Vinger Flis og Bad AS

Brugata 49,
2212 Kongsvinger
www.vingerflis.no
Comfort

esto
Ortopedisenter AS
2312 Ottestad
Tlf. 62 57 39 00
Faks 62 57 39 01

LENA
JERNVARE A/S
2850 Lena - Tlf. 61 14 36 00
e-mail: post@lena-jernvare.no - www.lena-jernvare.no

ELVERUM DYREHOSPITAL
Morten Grøtterud • Cato N. Mellum • Roy Tomas Leirvik
TIMEBESTILLING Døgnberedskap
Åpningstider: Mandag 08.00 - 17.30
Tir-fre 08.00 - 17.00
Tlf. 62 41 16 60
Torggata 8 • 2408 Elverum

STATSBYGG

UNIVERSELL UTFORMING AV OFFENTLIGE BYGG

«Bygg for alle» er Statsbyggs nettsted med informasjon om universell utforming av over 700 av våre offentlige bygg som høyskoler, museer, trafikkstasjoner med mer. Nettstedet kan hjelpe besøkende å velge bygning, se detaljer om de enkelte lokaler og mulige hindringer på veien til besøksmålet.

Statsbygg ønsker å vise samfunnsansvar ved å gjøre våre bygg brukbare for alle!

Prøv selv på **www.byggforalle.no**

BYGG FOR ALLE

BYGG MED MENING

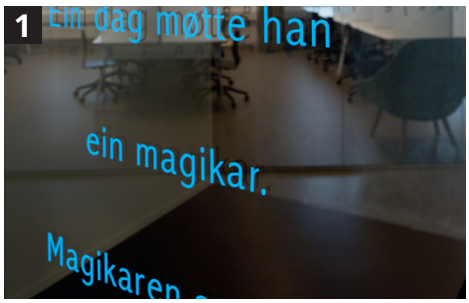

Foto: Trond Isaksen

Bilde 1: Kunstnerisk utsmykning brukt som glasskontrastering, Handelshøyskolen i Bergen. Kunstner: Kurt Johannessen. **Bilde 2 og 3**: Trapp som blir til løfteplatform i Eidsvollsbygningen.

Lær deg riktig evakuering

Du mottar nøkkelkortet som viser tallet 1215. «Yess», tenker du, endelig et rom høyt oppe med god utsikt. Men så går brannalarmen.

Av: Arne Olav Hope

Jeg ble kontaktet av to hyggelige damer ved navn Antje F. Panke og Julie E. H. Appelkvist som ønsket å gjøre sin Bachelor med tema på evakuering av personer med funksjonsnedsettelser. De studerer ingeniørfag ved Høyskolen Stord/Haugesund. Egentlig ble jeg kontaktet på bakgrunn av min tidligere overnattingsvirksomhet i Haugesund. Det disse to damene ikke visste var at jeg også er rullestolbruker. To fluer i et smekk med andre ord.

Innledningsvis avtalte vi et møte for å gjennomgå hva de ønsket å belyse. Vi diskuterte ulike problemstillinger knyttet til det å evakuere rullestolbrukere ifra høyhus. Møtet resulterte i en invitasjon til å være med på en feltstudie for å bivåne og delta i ulike evakueringssituasjoner som en del av bacheloroppgaven. Feltstudien ble gjennomført på Hotell Rica Maritim Haugesund.

Panke og Appelkvist 62 siders bacheloroppgave belyser mange sider og noen meget interessante observasjoner. Visste du for et eksempel at uassistert rappellering i rullestol ned trapp tar mer enn dobbel så lang tid som å gå ned en trapp? Assistert evakuering i rullestol, evakueringsstol eller ved bæring, tar enda lengre tid enn uassistert rappellering i rullestol.

Uassistert rappellering i rullestol tar mer enn dobbelt så lang tid som å gå.

Hvis vi ser dette fra den matematiske siden så kan det bli litt lettere å forstå alvoret i observasjonene. La oss si at 40 rullestolbrukere bor i 4 etasje på et hotell. Alle rullestolbrukere trenger assistanse for å komme seg ned (noe som er normalen). Hvis det tar to minutter å gå ned trappen, vil det ta mer enn fire minutter å evakuere en person i rullestol. I og med at det ikke er

nok assistenter til alle rullestolbrukerne (også et normalt tilfelle) vil assistentene måtte brukes til flere rullestolbrukere. Da må assistentene gå opp igjen, noe som gjør at det tar ytterligere tid. Hvis vi sier at det er 10 assistenter som kan assistere fem rullestolbrukere vil dette måtte gjøres i åtte puljer (40/5). Hver pulje tar minst 4 minutter (tiden det tar å evakuere en person i stol). I tillegg kommer returtiden assistentene bruker for å gå opp igjen de fire etasjene. Dette må de gjøre sju ganger. Vi får da en minstetid på dette på langt mer enn 45 minutter før alle i rullestol assistenter inklusiv er kommet ut av bygningen. Dette scenarioet er kun kalkulert fra fjerde etasje. Ved en alvorlig brann ser en klart at her kan liv gå tapt.

Panke og Appelkvist belyser også diskrimineringsperspektivet i sin oppgave. Rømnings- og evakueringsregelverk blir i dag modellert ut ifra «normalen» i befolkningen. Dette er en forskjellsbehandling med tanke på at en stor andel av brukere av bygg dermed stilles dårligere enn andre. Når hoteller arrangerer brannøvelser er det svært få tilfeller der funksjonshemmede blir tatt med som en del av gjestene. Dermed får ikke de ansatt opplæring med å assistere personer med funksjonsnedsettelser. Det er heller ikke mange hotell som har evakueringshjelpemidler. Har hotellet slike, er det dårlig stilt med opplæringen av ansatte for å håndtere slike hjelpemidler.

Angår dette meg?

Brann og annen årsak til evakuering angår oss alle. For oss med funksjonsnedsettelser er temaet evakuering enda viktigere i og med at konsekvensene kan få mye større utslag. Kanskje vi som er innehavere av en funksjonsnedsettelse bør ha en egen «huskeliste» og spørsmålsrekke når vi oppholder oss på hotell?:

- Bør jeg bo i 12 etasje? og hvis jeg gjør, har hotellet brannheis?
- Gjør deg kjent med rømningsveier!
- Ikke vent på rommet på at noen skal komme og evakuere deg!
- Har du noen med deg som kan assistere, og vet du romnummeret deres?
- Ta brannalarmen på alvor

Til slutt vil jeg dele en historie fra virkeligheten. Jeg var på et bedre hotell i London for ganske mange år siden. Minibaren var i drift, og jeg gjorde meg klar for en dusj. Da gikk brannalarmen. Partneren som var med meg ønsket å forlate bygningen. Jeg beroliget henne med at dette nok var en falsk alarm. To minutter senere sto en stor og alvorlig sikkerhetsvakt midt inne i rommet og ropte: «This is mandatory evacuation, Sir!». Ja vel, tenkte jeg og svarte: «Can I put on some clothes?». Han svarte «NO!». Det hører med til historien at da jeg ble tvangsevakuert halvnøgen ut i gangen, ble alarmen avblåst. Ingen ytterligere skam og ydmykelse ble påført undertegnede. Så i huskelisten over, er nok det siste punktet viktigst for meg.

KONTAKTER

Regionkontorleder:
Kjersti B. Fremstad
61 10 83 10
kjersti.fremstad@nhf.no

Organisasjonskonsulent:
Ingvild B. Hvidsten
61 10 83 10
ingvild.hvidsten@nhf.no

Regionsstyret:
Leder:
Toril Heggen Munk
958 68 892
toril-hm@online.no

Nestleder:
Kirsten Engen
924 50 739
kirsten_1946@yahoo.no

Styremedlemmer:
Synnøve Bratlie
62 57 80 41
synnbra@online.no

Anette W. Børresen
915 94 399
awalmann@online.no

Remi Johansen
917 79 008
remi.johansen@me.com

Ungdomskontakt:
Petter Naustvik
482 90 959
p-nau@msn.com

Lokallagene:
NHF Land
Toril Slåttsveen
948 26 234
perarsla@online.no

NHF Valdres
Jan Ole Hulen
61 36 36 54
jolhulen@online.no

NHF Toten
Ragnhild Hansen
950 87 225
j.loevda@online.no

NHF Gjøvik
Leif-Erik Engen
920 91 883
lerik-en@online.no

NHF Lillehammer omg
Inger Marie Hansen
61 25 56 94
ingemahansen@gmail.com

NHF Vågå
Kåre Bakken
61 23 97 95
kaareba2@online.no

NHF Sel
Hans Eglum
61 23 35 57
heglum@online.no

NHF Løten
Mikkel Kroken
62 59 01 58
980 21 976

NHF Elverum og omegn
Gunvor Olbergsveen
62 41 19 37

NHF Skjåk
Mari Langleite Barrusten
918 01 228
jobarrus@online.no

NHF Glåmdal
Svein Bjørklund
901 79 276
svein@east.no

NHF Odal
Svein Ove Svendsen
62 96 36 93
sveinsosv@hotmail.com

NHF Hamar og Omegn
Synnøve Bratlie
62 57 80 41
synnbra@online.no

NHF Trysil
Else Jorunn Fuglaamoen
62 45 12 54
elsejorunn@yahoo.no

NHF Stor-Elvdal og Rendalen (kontakt)
Eli Oddveig Olsen
901 36 173
elioddveig.olsen@gmail.com

Handikappede barns foreldreforening
HBF Innlandet
Torstein Thinn (kontakt)
986 44 144
thostein.thinn@gmail.com

Landsforeningen for kvinner med bekkenløsningsplager
LKB Innlandet
Ann-Jorunn Magnussen
450 27 625
annjorunnmagnussen@hotmail.com

Landsforeningen for amputerte
LFA Innlandet
Randi Mellem
916 39 145
rin-mel@online.no

Landsforeningen for ryggmargsskade
LARS Hedmark/Oppland
Peter Andersen
926 56 722
oslosan@online.no

Landsforeningen for polioskadde
LFPS Oppland
Magnus Johanssen
61 17 08 03
magnus.johanssen@hotmail.com

LFPS Hedmark
Einar Olav Skogholt
957 02 774
olaskogh@online.no

Landsforeningen for slagrammede
LFS Oppland
Kirsten M. Engen
924 50 739
kirsten_1946@yahoo.no

LFS Hedmark
Heidi Myrvold
916 88 093
heidi_myrvold@live.no

Landsforeningen for nakkeskadde
LFN Hedmark
Inger-Marie Nordengen
926 55 043
lfn.innlandet@gmail.com

Norges Handikapforbund Innlandet
Storgata 14, 2815 Gjøvik
Tlf.: 61 10 83 10
nhf.innlandet@nhf.no
facebook.com/nhf.innlandet
facebook.com/einarstun

Returadresse:
NHF Innlandet
Storgata 14
2815 Gjøvik

Foto: Jo E. Brenden

Med søkelys på hjelpemidler

NHF Innlandets regionleder, Toril Heggen Munk, avslører at NHF Innlandets årsmøte 2015 vil fokusere på nye tekniske hjelpemidler.

Av: Jo E. Brenden

Årets regionårsmøte avvikles 25. og 26. april på Rica Elgstua Hotell i Elverum.

– Temaet denne gangen blir nye tekniske hjelpemidler. Regjeringens ekspertutvalg i forhold til kommunesammenslåelser har kommet med sine synspunkter, og de ønsker å overføre veldig mye av ansvaret for nye tekniske hjelpemidler for funksjonshemmede til kommunene. Det blir å ta dette vekk som en rettighet i folketrygden og vil få noen alvorlige konsekvenser for folk rundt omkring, advarer Heggen Munk.

– I Danmark har man gjort dette. Her går nå ordførere og rådmenn og sier rett ut at funksjonshemmede er blitt for dyre, nå som de kjemper på samme budsjettposter som skoler, helsevesen og kultur. Å handle sitt eget utstyr går greit hvis man har jobbet et langt liv, har nedbetalt huslånet og bor på landet og ikke skal betale husleie. Da kan man sikkert kjøpe seg rullator eller andre tekniske hjelpemidler når behovet melder seg. Men det finnes så utrolig mange som ikke er i den situasjonen, sier Heggen Munk.

Hun lover at problemstillingen blir bredt belyst på årsmøtet.

Neste Innlandsposten kommer i juni